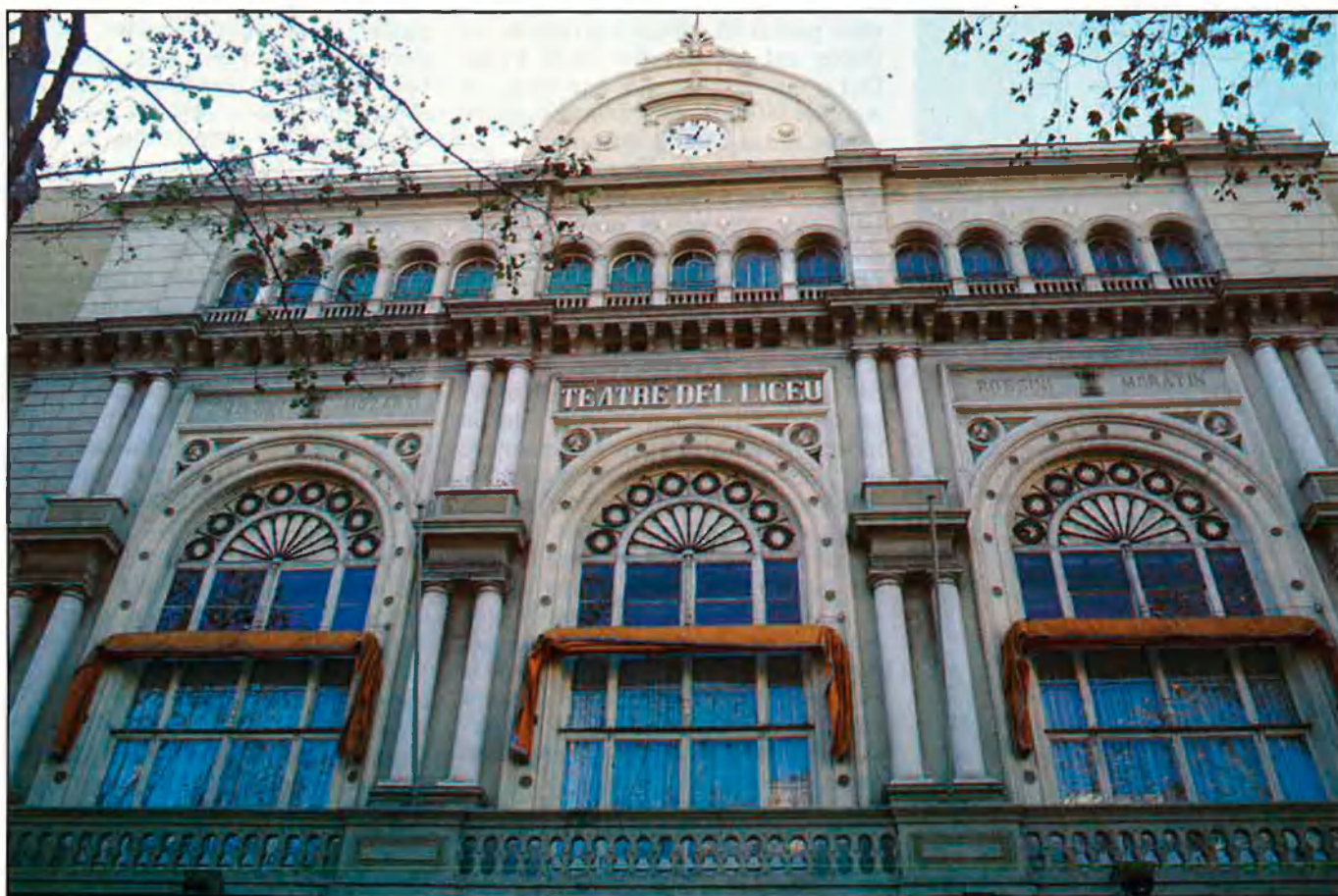

EL RAVAL BUSCA LA SEVA REHABILITACIÓ ABANS DEL 92

El forat de la marginació

Sortir de la marginació abans del 1992, aprofitant l'impuls olímpic de la ciutat, és l'objectiu dels veïns del Raval. Un barri que ara s'enfronta al projecte d'expansió del Liceu.

L'ampliació del Liceu afectaria 12 immobles, la majoria dels quals tenen una llarga tradició històrica.

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

Ricard Lahoz i Avendano

Al carrer de Sant Pau, al costat de la Rambla, hi ha una de les farmàcies més antigues de Barcelona, amb 103 anys de vida. Només uns metres més avall, al carrer de la Unió, continua oberta la primera farmàcia de la ciutat especialitzada en homeopatia. Totes dues són a la vora del Liceu i totes dues es veuen afectades ara per un pla que pretén ampliar el teatre en més de 2.000 metres quadrats.

Es tracta d'un projecte dissenyat per l'arquitecte Ignasi de Solà-Morales, a partir d'un encàrrec del consorci del Liceu, que ha aixecat l'oposició frontal i unànime dels veïns afectats. L'ampliació del teatre obliga a una requalificació i expropiació de diverses finques de la Rambla i els carrers de la Unió i de Sant Pau. En total, són 12 immobles amb comerços, la majoria dels quals tenen una llarga tradició històrica a la zona.

Els propietaris d'aquests establiments estan fortament vinculats al comerç que regenten. En alguns casos, són la tercera o quarta generació familiar que porta l'establiment. D'altres, tenen la vivenda a sobre mateix de la botiga. Aquest lligam dels veïns amb el barri ha propiciat una oposició rotunda al projecte del consorci del Liceu: «No ens n'anirem mai d'aquí, perquè aquesta és la nostra casa», assegura la propietària d'una perfumeria de la Rambla. Al costat, l'amo d'una joieria afirma, convençut, que «no volem molts diners d'indemnització; el que volem és seguir aquí i que ens deixin tranquils». I més enllà, el

farmacèutic del carrer de la Unió, declara: «no ens poden fer fora perquè és il·legal».

Aquesta possible il·legalitat fa referència al canvi de qualificació de les finques afectades. Per tirar endavant l'expropiació dels immobles, primer cal una modificació del Pla Especial de Reforma Interior (PERI) del barri del Raval, que qualifica aquests terrenys de centre històric. El projecte d'ampliació del teatre planteja la conversió de les finques afectades en zona d'equipaments.

El silenci del consorci

Una vegada fet el canvi, es podrien fer les expropiacions. El consorci del Liceu, que manté silenci en la polèmica i que encara no ha parlat amb els veïns, proposa unes indemnitzacions que, en qualsevol cas, no passen de les 8.000 pessetes per metre quadrat. El projecte d'Ignasi de Solà preveu una ampliació important de l'escenari i de l'espai destinat a serveis administratius i de direcció. «És una vergonya —argumenten els veïns— que el gerent del consorci vulgui tenir una despatx de 300 metres quadrats i una sala de juntes de 700 metres quadrats».

Per la seva banda, el consorci del Liceu, format per l'Ajuntament, la Generalitat i el Ministeri de Cultura, impulsa l'ampliació per no quedar-se enrere respecte als altres grans teatres d'òpera del món. Tot i que l'Ajuntament no s'ha pronunciat oficialment, en mitjans municipals es creu necessària una ampliació del Liceu. Això no obstant, la decisió de l'àrea d'urbanisme encara trigarà un temps, a l'espera

d'un dictamen jurídic i de futures converses amb el consorci i amb els veïns afectats.

Aquests, però, diuen que «no hi ha res a negociar». Per als comerciants, el projecte d'ampliació és «faraònic i inviable» i respon només als interessos particulars del consorci. Segons la seva opinió, a l'edifici del teatre hi ha 1.300 metres quadrats de soterranis que, si s'aprofitessin, resoldrien la major part dels problemes de falta d'espai. El mateix De Solà-Morales reconeix que «alguns canvis en la distribució i ús de l'edifici representarien un millor aprofitament de la superfície actual del Liceu».

Els propietaris dels comerços afectats, amb el suport de l'associació de veïns del Raval, han format una comissió per defensar els seus interessos, i per a seguir una línia jurídica que posi totes les traves possibles al projecte d'ampliació.

Els veïns afirmen que l'Ajuntament no pot aprovar l'ampliació perquè això comportaria la desaparició de l'activitat comercial en una zona molt degradada socialment i econòmicament. Precisament, el govern municipal socialista ha endegat en els últims mesos diverses iniciatives per frenar la degradació progressiva de Ciutat Vella, entre les quals hi ha una política d'afavoriment i suport als establiments comercials.

El Liceu i els immobles veïns es troben justament al límit de la part més degradada del Raval, la coneguda popularment com el «barri xino». Aquí rau la importància del projecte d'ampliació del teatre i les reformes urbanístiques que comportaria.

Equipaments culturals

Per a l'Ajuntament, el projecte del Liceu podria formar part d'un pla més ambiciós per dotar el barri d'importants equipaments culturals, com ara el Convent dels Àngels, la casa de la Misericòrdia i la Casa de la Caritat, on s'ubicarà el futur Museu d'Art Contemporani de Catalunya. Aquests projectes, que ja estan en marxa, beneficien el barri, segons reconeixen els mateixos veïns. «Però cal que la resta d'equipaments i de projectes urbanístics tirin endavant i no s'aturin en benefici de les grans obres culturals», adverteix Pep Garcia, president de l'associació de veïns del Raval.

I és que els plans urbanístics recollits en el PERI aprovat l'any 84 no acaben de convertir-se en realitat. Les partides de la Generalitat per a construir nous habitatges no passen dels 500 milions de pessetes l'any, una xifra «ridícula», segons els veïns. L'Ajuntament, que al·lega falta de diners, vol engegar les primeres actuacions a principis de gener amb 1.500 milions de pessetes de la societat mixta Ciutat Vella, SA, que es va constituir fa uns mesos pel consistori i per comerciants del barri.

L'obra urbanística més important del pla especial de reforma interior del Raval és la gran plaça que s'ha d'obrir entre els carrers del Carme i Nou de la Rambla, seguint el carrer de la Cadena. El projecte és molt ambiciós perquè afecta la zona del barri més degradada, allà on el tràfic de drogues, la prostitució i la delinqüència arriben a límits insospitats. De moment, s'han tancat algunes pensions per falta d'hi-

El Raval està disposat a la rehabilitació.

giene i seguretat, i s'estan enderrocant alguns immobles de la zona del carrer de Sant Ramon. No obstant això, el projecte va per a llarg, ja que es preveu un procés lent i complicat d'expropiacions, i les administracions asseguren no tenir massa diners.

Precisament, per trencar aquesta tendència, l'associació de veïns del Raval està disposada a llançar un repte a la Generalitat i l'Ajuntament. La iniciativa consisteix a muntar una gran campanya comercial que culminarà el mes de maig i que vol atreure els barcelonins cap als comerços del Raval. L'objectiu és ben simple: recaptar diners per impulsar la rehabilitació urba-

nística. Els ingressos provindrien d'una part dels beneficis aconseguits pels mateixos comerciants, d'aportacions de les entitats bancàries i d'una possible col·laboració de l'ONCE, que ja s'està negociant, per destinar a un fons comú els guanys d'un sorteig dels divendres.

Es tracta, en definitiva, de mobilitzar la iniciativa dels veïns «per conscienciar les administracions que cal que aportin més diners per a la recuperació del barri», afirma Pep Garcia. Una vegada recaptats els diners, es demanarà que aquests s'inverteixin en les actuacions que els veïns consideren prioritàries, i s'exigirà a l'Ajuntament i a la Generalitat que facin unes aportacions econòmiques semblants.

La iniciativa de muntar un *mes comercial*, amb el guarniment de botigues i carrers i l'organització de múltiples actes festius i culturals, és considerada «insòlita i un tant utòpica» pel districte municipal de Ciutat Vella. Però els veïns no es pleguen davant les dificultats. «El projecte és ambiciós» —reconeix el president de l'associació del Raval— «però és una de les últimes oportunitats que tenim perquè el barri surti de la marginació en què es troba, abans del 1992».

Veïns i comerciants tenen clar que la rehabilitació urbanística, social i econòmica del barri ha d'aprofitar aquest moment de construcció de grans equipaments culturals, a banda de la polèmica ampliació del Liceu. «Si les grans obres urbanístiques no són una realitat l'any 92» —sentencia Pep Garcia— «el Raval no sortirà mai del forat de la marginació». □

UN POC DE ROCK (edició comercial)

6 grups musicals d'avantguarda del País Valencià cantant 'rock' en català:

- BONGOS ATOMICOS I REMIGI PALMERO
- MORCILLO EL BELLACO Y LOS RÍTMICOS
- TERMINAL SUR
- SEGURIDAD SOCIAL
- KARMAS COLECTIVOS
- POLVOS DE TALCO BAXTER

De venda: —en la teua tenda de música o llibreria.
—per correu, per telèfon contra reembossament de 1.000 ptes. més despeses d'enviament.

Socis d'ACPV, Carnet Jove i subscriptors d'EL TEMPS (n. soci/subscriptor), 10% de descompte.

També: Remigi Palmero, Socarrats, Mara del Alar, Trisomia 21...
XIU-XIU records. Av. Jaume I, 6-4t. 12600 La Vall d'Uixó. Tel. (964) 66 53 98